

→ El moment econòmic de les Illes Balears

octubre 2008

COMPARATIVA DEL CREIXEMENT DEL PIB.

	2008 (p)		2008 (p)
Unió Europea (UE-27)	1,4%	Zona euro	1,3%
Regne Unit	1,1%	Espanya	1,6%
Alemanya	1,8%	Illes Balears	1,5%

Font: Comissió Europea, Ministeri d'Economia i Hisenda i Direcció General d'Economia

Nota: Per a Illes Balears és VAB

p: previsió

El mes de setembre l'economia **internacional** ve marcada per la intensificació de les turbulències financeres. Els Estats Units tornen a ser l'origen de fortes pertorbacions en els mercats financers, els quals de nou desestabilitzen els mercats europeus. Com és costum al setembre, la Comissió Europea revisa les previsions de creixement per a l'any en curs. Atesa la conjuntura internacional, tots els països revisen els seus creixements a la baixa, excepte Alemanya, que es manté per l'aportació positiva de les exportacions i per la taxa d'atur en desacceleració.

El preu del petroli Brent baixa un 14 % al setembre, mantenint el ritme de baixada iniciat al final de juliol, cosa que ha permès reduir les tensions inflacionistes des d'agost.

L'economia **espanyola** també revisa el creixement de 2008 a la baixa (1,6 %). La taxa del segon trimestre se situa en l'1,8 %, cosa que confirma de nou el debilitament econòmic. La lleugera millora del sector exterior no arriba a compensar el menor impuls de la demanda nacional.

Per al conjunt de l'economia de les Illes Balears es preveu un creixement de 1,5% pel 2008. En el sector de la **indústria** i l'**energia**, els afiliats disminueixen en el mes d'agost fins a un -2,5%, encara 0,3 punts percentuals per damunt de la taxa de variació del conjunt d'Espanya. La facturació elèctrica total de les Balears acumulada fins al mes d'agost s'ha incrementat un 4,7 % respecte de l'any passat. Per contra, l'índex de producció industrial baixa notablement, fins a un -13,8 %. Les exportacions, en el període

de gener-juny de 2008, han estat de 617,3 milions d'euros, la qual cosa suposa un creixement del 33,8 % en relació al mateix període de l'any anterior.

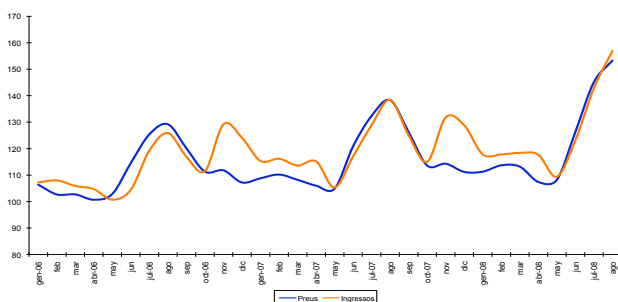
La **construcció** accentua la baixada en el ritme d'activitat iniciada el segon trimestre. La destrucció d'ocupació i l'augment de l'atur (a l'agost, gairebé el doble d'aturats en un any) són alguns dels efectes immediats, i juntament amb les dificultats del sistema financer, també tenen conseqüències sobre l'activitat immobiliària. El Col·legi de Registradors de la Propietat ha comptabilitzat en el segon trimestre de l'any 3.475 compravendes d'habitatge, cosa que suposa una caiguda d'un 37,8 % respecte de 2007. L'habitatge de segona mà ha estat el que ha experimentat el major descens (-41,2 %). Les perspectives de futur no mostren símptomes de recuperació. El nombre de projectes que va visar el Col·legi d'Arquitectes el mes d'agost és un 26,8 % inferior enguany respecte de l'any passat. Això suposa una caiguda acumulada des de gener de 16,1 % en nombre i de 48,3 % en volum de pressupost. La baixada és

especialment forta a les Pitiüses, on fins l'agost s'han projectat un 81,2 % menys d'habitatges que el 2007.

Durant el mes d'agost el sector **turístic** registra a Balears 9,5 milions de pernoctacions, cosa que suposa una lleugera variació (-0,3 %) pel que fa al mateix mes de 2007. Segons les dades publicades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), les Illes Balears han estat una altra vegada la principal destinació dels viatgers no residents a Espanya. A més, aquesta Comunitat Autònoma ha arribat a obtenir el grau d'ocupació per places més elevat. L'enquesta de preus hotelers indica que, juntament amb Aragó, Balears ha estat la comunitat que ha experimentat a l'agost un creixement interanual major dels preus hotelers (10,8%), fet que suposa 1,2 punts més que la taxa estimada el juliol de 2007. També ha estat la primera pel que fa a ingressos, amb un creixement del 13,4 %. La despesa turística realitzada l'agost pels turistes estrangers a les illes va augmentar un 10 % respecte del mateix període de l'any anterior, segons dades de l'enquesta

ÍNDEX DE PREUS I INGRESSOS HOTELERS

Font: INE

de despesa turística (EGATUR). Aquest increment ha estat causat principalment pel bon comportament del mercat alemany.

El nombre de **passatgers** que arribaren a les Illes per via aèria a l'agost se situa lleugerament per damunt del corresponent al mateix període de 2007 (0,6 %). Aquest increment té l'origen en els passatgers estrangers, que augmenten un 2,3 %. Contràriament, els passatgers nacionals disminueixen un -3,9 %. Pel que fa als passatgers que arribaren a l'agost per via marítima en línia regular, cal comentar que són un 4,6 % menys que els del mateix mes d'un any enrere. Aquest descens ha afectat principalment Mallorca (-8,8 %) i les Pitiüses (-4,6 %); en canvi, Menorca registra encara creixements positius (11 %). Respecte del nombre de passatgers que arribaren en creuers turístics, les dades acumulades fins a l'agost encara es mantenen molt per damunt del que es va registrar un any enrere (6,0 %).

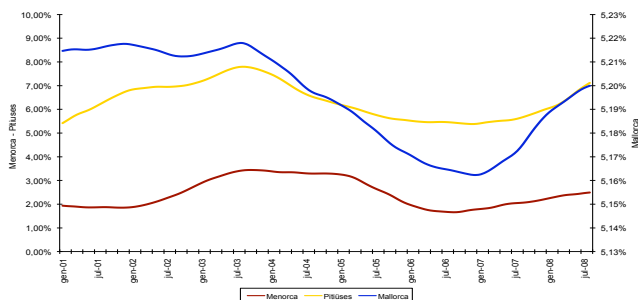
L'evolució del **comerç** està condicionada

per la confiança dels consumidors, cosa que ha fet que l'índex de vendes al detall d'agost registri un decreixement del 10,2 %. Aquest fet es confirma també en el nombre d'ocupats en aquesta activitat, que manté els minvaments de l'inici d'estiu. Al mes d'agost, la taxa de variació interanual de les matriculacions de vehicles ha baixat a les Illes Balears un -36,5 % mentre que el conjunt d'Espanya ha experimentat una reducció del -41,3 %. Les causes d'aquest descens significatiu són: la restricció del crèdit, la disminució de la confiança dels consumidors i, a més, el fet que les empreses de lloguer de cotxes compren menys vehicles.

L'atur que es registrà al mes de setembre a les Balears suposa un increment del 7,5 % respecte de l'agost i de gairebé la meitat més respecte del mateix mes de 2007, en ambdós casos per damunt del conjunt d'Espanya. El sector que més contribueix a la pujada intermensual en termes absoluts és el sector de serveis, per l'acabament de l'estiu, mentre que a la construcció disminueixen els aturats, possiblement per la represa d'obres

FACTURACIÓ ENERGIA ELÈCTRICA TOTAL (Variació de la tendència)

Font: Gesa i elaboració pròpia

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Ago	2,2%	4,9%	-	Ago	2,2%	4,5%	-	INE
Taxa d'activitat (%)	2Trim	58,9	59,8	-	2Trim	65,4	65,6	-	EPA-INE
Afiliats SS (m.)	Set*	19.291,0	19.020,4	-1,40%	Set*	498,4	491,6	-1,4%	MTAS-TGSS
Afiliats estrangers a la SS (m.)	Ago	1.986,4	2.094,9	5,5%	Ago	95,6	99,9	4,5%	TGSS
Taxa d'atur registrat	Set*	9,5%	12,1%	-	Set*	5,9%	8,7%	-	INEM, TGSS
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2Trim	2,5%	1,9%	-	06/07	2,0%	1,1%	-	INE-Elab: pròpia
Afiliats SS sector agrari (m.)	Ago	1.173,8	1.185,9	1,0%	Ago	6,6	4,7	-28,4%	MTAS-SOIB
Gasoli B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Ago	9.335,0	8.555,4	-8,4%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2Trim	2,8%	-1,6%	-	2Trim	1,4%	1,0%	-	INE-Elab: pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	2.689,5	2.630,5	-2,2%	Ago	31,3	30,5	-2,5%	MTAS-SOIB
Facturació elèctrica total acumulat (m.)	-	-	-	-	Ago	3.535,4	3.701,1	4,7%	GESA-ENDESA
Índex de producció industrial (%)	Ago	1,6%	-11,2%	-	Ago	6,5%	-13,8%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2Trim	4,3%	-1,9%	-	2Trim	4,0%	-0,3%	-	INE-Elab: pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	2.404,2	2.111,6	-12,2%	Ago	64,1	56,7	-11,6%	MTAS-SOIB
Habitatges visitats acumulat (m.)	Jun	361,8	163,0	-55,0%	Ago	11,9	4,2	-64,8%	CSCAE
Serveis									
VAB, creixement	2Trim	4,6%	3,7%	-	2Trim	3,0%	2,2%	-	INE-Elab: pròpia
Afiliats SS (m.)	Ago	12.780,3	13.127,3	2,7%	Ago	385,9	393,7	2,0%	MTAS-SOIB
Vendes detall (var. interanual %)	Ago	5,4%	-2,6%	-	Ago	2,4%	-10,2%	-	INE
Índex preus hotelers (var. interanual %)	Ago	3,6%	2,3%	-	Ago	7,0%	10,8%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Ago	11.156,0	10.863,5	-2,6%	Ago	2.326,1	2.517,1	0,6%	AENA
Passatgers de creuers (m.)	-	-	-	-	Ago	205,3	196,2	-4,4%	Port de Balears

*Afilació mitjana a la SS

que romanen aturades el mes d'agost. Internamentalment, l'increment del nombre d'aturats continua sent acusat en tots els sectors, especialment en la construcció, tot i que la major pujada es produeix en el col·lectiu sense ocupació anterior (estudiants i, fonamentalment, estrangers). **L'afiliació** mitjana a la Seguretat Social el mes de setembre suposa una caiguda de l'1,4 % respecte de 2007, de manera que continua la tendència iniciada al principi de l'estiu. Fins a l'agost, l'únic sector que creava ocupació eren els serveis.

Al mes d'agost, l'**índex de preus de consum** per a les Balears ha estat un 4,5%, la taxa més baixa de totes les comunitats autònomes. Per al conjunt

d'Espanya, se situa en un 4,9 %. Ambdues taxes de variació han baixat respecte del mes de juliol a causa principalment de la caiguda del preu del petroli.

L'acceleració de l'IPC a les Illes prové principalment de l'augment dels preus del *Transport* (8,8 %), de l'*Habitatge* (6,5 %), dels *Aliments i begudes no alcohòliques* (6,2 %) i dels *Hotels, cafès i restaurants* (4,5 %). Destaca la baixada en *Lleure i cultura* (-0,3 %).

A les Balears, en el mes d'agost, la taxa interanual d'inflació subjacent (que exclou els *aliments no elaborats i productes energètics*) se situa en el 3,3 % de variació interanual i, a Espanya, en el 3,5%.

<http://dgeconomia.caib.es/moment>

